

Abdulkadir Kis

Serie: Wij in IR

© Bruno Wansing

"Dat was de hel", "Ik kan niet eens met mensen praten", "Ik wil terug"... dat waren de eerste reacties van de jonge 14-jarige Abdulkadir Kis toen hij in 1973 naar Duitsland en Bocholt kwam. In onze serie "Wir im IR" stellen wij de plaatsvervangend voorzitter van de integratieraad van de stad Bocholt voor.

"Taal was mijn grootste probleem in het begin. In Turkije was ik een levendige, actieve jongen, maar in Duitsland merkte ik dat ik niet eens met mensen kon praten," vertelt Kis over zijn begin in Duitsland en in Bocholt. Na twee maanden in het nieuwe land wilde hij alleen nog maar terug. "De schoolautoriteiten waren ook pessimistisch over mijn schoolcarrière," herinnert Kis zich.

Collega's op het werk en in de sport helpen

"Pas toen een collega van mijn vader bij Flender me meenam naar het voetbal, ging het beter", zegt Kis. Als coach bij 1. FC Bocholt nam hij Kis mee naar de voetbaltraining en Kis maakte toen zijn eerste kennis in het jeugdteam. De taal werd ook steeds beter dankzij de voorbereidende les. "Vanaf de negende klas kon ik deelnemen aan normale lessen en toen ben ik afgestudeerd," zegt Kis.

Zelf leren en doorgeven

In 1977 ging hij in de leer als machinebankwerker bij de firma Olbrich, die hij na tweeënhalft jaar afrondde. Dit werd gevolgd door een beroepsbaccalaureaat en studies om

ontwerpingenieur in de werktuigbouwkunde te worden, die hij afsloot met een ingenieursdiploma. Sinds 1984 werkt de familieman, zoals hij zichzelf noemt, bij Olbrich op de ontwerpafdeling en sinds 1985 als teamleider in de technische IT. "Leren is voor mij altijd leuk geweest en ik kijk altijd uit naar nieuwe uitdagingen. Zelf leren en dan doorgeven, dat is mijn motto".

Op de vraag of hij en zijn gezin zich geïntegreerd voelen in Bocholt antwoordde Kis met een volmondig ja. "Dat geldt voor de hele familie," zegt Kis. Met zijn vrouw Eda Kis heeft hij twee dochters. "Onze kinderen kennen allebei vier talen, Duits, Engels, Frans en Turks," meldt hij, niet zonder trots. Yasemin Kis woont en werkt voor een vakbond in Stuttgart, Dilara is lerares geschiedenis en Frans en trouwt in september in Hamburg.

"Dat heeft geen zin"

Naast de taal is voor hem de oriëntatie op Duitsland belangrijk om als buitenlander, vluchteling of migrant in Duitsland te integreren. "We moeten problemen lokaal aanpakken en geen problemen uit het land van herkomst naar hier halen, dat helpt niet."

Een veelbesproken kwestie, het stemrecht bij lokale verkiezingen voor niet-EU-burgers, is ook een belangrijk punt op de weg naar integratie, zei hij. "Ik denk dat we met dit stemrecht de niet-EU-burgers die hier wonen het gevoel kunnen geven dat ze bij ons horen," benadrukt Kis. "Ik ben een Duitse moslim, ik kom uit Bocholt, en ik ben volledig betrokken bij het leven hier," benadrukt Kis verder. "Ik wil dat van beide kanten horen".

Als het gaat om functionerende integratie, zegt hij, is steun van de ouders voor de kinderen ook op school van groot belang. "We hebben meer ouderavonden nodig en de ouders van onze buitenlandse leerlingen moeten die bijwonen," zegt Kis. "Hoe moeten de ouders anders merken waar het kind problemen heeft op school," weet Kis. Vanwege de terugkerende problemen tijdens de schooljaren van zijn kinderen richtte hij eerst een ouderinitiatief op en vervolgens de Turkse Oudervereniging. "We hebben elkaar geholpen en veel bewogen, veel van elkaar geleerd," zegt hij trots.

Isoleer jezelf niet

"Een goede buurt is ook belangrijk als het gaat om integratie", weet Kis zeker. "Als je open bent, als je je niet afsluit in je eigen kring, kun je problemen ook openlijk aanpakken en oplossen", zegt Kis uit eigen ervaring. Zijn werk in de oudervereniging, die hij oprichtte en 20 jaar lang als voorzitter leidde, trok hem ook naar het werk in de vreemdelingenadviesraad. Daarom is hij ook lokaal betrokken bij de Duits-Turkse dialoog en richtte hij in 1993 samen met de toenmalige directeur van de Europa-Union Bocholt, Dr. Peter Leibenguth-Nordmann, de Duits-Turkse Vereniging Bocholt op.

"Wij waren geschokt en zeer bezorgd over de gebeurtenissen in Rostock, Hoyerswerde en Mölln. Daarom wilden we lokaal een gemengde groep vinden die zich inzet voor dialoog en begrip, mensen dichterbij elkaar brengt met cultuur en muziek, en ook betrokken raakt bij de politiek ter plaatse," herinnert Kis zich. als DTG-voorzitter is hij blij dat de vereniging dit jaar 25 jaar bestaat.

Tijdens zijn betrokkenheid bij de oudervereniging en bij DTG-Bocholt was hij ook geïnteresseerd in het lokale integratiebeleid in de toenmalige vreemdelingenadviesraad. Het EPD had dit in 1993 aangevraagd. In 1994 verzamelde hij met enkele vrienden handtekeningen om ervoor te zorgen dat de adviesraad voor buitenlanders in Bocholt niet benoemd maar vrij gekozen zou worden. "We hebben hiervoor handtekeningen verzameld in overeenstemming met de gemeentelijke code en de aanvraag ingediend op 21 december 1994. Bij de verkiezingen van 26 maart 1995 werd de eerste vreemdelingenadviesraad in Bocholt vrij gekozen.

Communicatiemiddelen

"In het begin was de relatie tussen de raad en de vreemdelingenadviesraad allesbehalve goed en verliep de communicatie bijzonder moeizaam", zegt Kis, die terugdenkt aan de begindagen van het integratiewerk.

Daarom heeft hij met zijn "Lijst van Bocholt" campagne gevoerd voor de verkiezing van een integratieraad in Bocholt in plaats van een vreemdelingenadviesraad. Dit zou het voordeel hebben dat 2/3 van de leden rechtstreeks door de migranten wordt gekozen en 1/3 van de leden door de gemeenteraad wordt benoemd. In principe ontstaat zo een band met de raad. Op 4 november 2009 heeft de gemeenteraad van Bocholt besloten een integratieraad in Bocholt te kiezen. De eerste integratieraad is in 2010 gekozen. Abdulkadir Kis werd verkozen tot voorzitter en leidde het orgaan tot de verkiezingen van 2014.

Professionele integratiewerkzaamheden

Kis heeft nog een aantal dingen die hij wil bereiken met zijn werk in de Integratieraad. De kwestie van de integratie is een transversale taak voor de gehele samenleving geworden. Deze taak kan niet alleen door vrijwilligerswerk worden vervuld. "Als DTG-Bocholt hebben we bij de stad Bocholt de functie van integratieambtenaar aangevraagd, zodat het integratiewerk in onze stad professioneel kan worden aangepakt. Jochen Methling was de eerste integratieambtenaar die in 2012 door het stadsbestuur werd aangesteld. Samen met Christiana Kamps zouden nu twee voltijdse medewerkers professioneel op dit gebied werkzaam zijn.

Vier andere punten staan nog op zijn netvlies gebrand:

- De geschiedenis van de integratie herzien en in een boek bundelen.
- Opstellen van een integratieconcept met monitoring (wijzen op tekorten, problemen, mogelijkheden tot verbetering voorstellen).
- Taal: "Op het gebied van taal pleit ik voor onderwijs in de taal van herkomst op scholen. De kinderen moeten kunnen spreken met hun grootouders, die vaak nog in hun land van herkomst zijn," toont Kis zich opnieuw een familieman.
- Ontmoetingsplaats - Kis zou graag een ontmoetingsplaats zien als een interculturele ontmoetingsplaats. "Of het nu in het Kubaai gebied is of in het toekomstige LernWerk, we hebben een interculturele ontmoetingsplaats nodig," zegt Kis. Hij zegt dat er vooral in de culturele sector meer moet gebeuren. "De migranten zullen komen als je ze aanspreekt," weet hij zeker.

Sinds 1997 is er, en hij noemt dit als voorbeeld, het kinder- en familiefestival in de Aasee. In het begin werd het georganiseerd door DTG Bocholt. Als toenmalig voorzitter van de integratieraad had hij gevraagd om dit evenement samen met andere clubs en verenigingen te organiseren. Verschillende oplossingen werden overwogen en uiteindelijk werd besloten om het jaarlijks op 1 mei te organiseren in samenwerking met het LWL Textielmuseum. Sindsdien zorgt het LWL Textielmuseum voor de infrastructuur en presenteren de clubs, verenigingen en instellingen hun aanbod. Het concept is zeer goed ontvangen door de inwoners van Bocholt. Elk jaar op 1 mei komen duizenden bezoekers naar het festival om samen feest te vieren.

Raad Integratie aanvaard

Hij ziet de IR als geaccepteerd door zowel de migranten als de bevolking van Bocholt. "Natuurlijk is de opkomst bij de respectieve verkiezingen zwak," geeft hij toe. Maar de verenigingen zijn bekend en er wordt op alle niveaus gecommuniceerd. "De migranten komen bij ons met hun problemen; wat de opkomst betreft moeten alle lijsten die zich verkiesbaar stellen harder werken," zegt Kis.

In tegenstelling tot de acceptatie van de IR onder de bevolking mist Kis de volledige aansluiting van het werk bij de raad. "Daar kan veel meer gedaan worden," zegt Kis. Bovenal moet de IR meer gevraagd worden naar integratiekwesties. "Ik zou graag zien dat de partijen de IR meer benaderen," zegt Kis. In het algemeen is de samenwerking beter dan in de dagen van de adviesraad voor buitenlanders, maar "breng uw problemen naar de IR, samen kunnen we meer doen en bereiken", is Kis er zeker van. Er zijn geen problemen met de administratie. "De bereidheid is er, migratiekwesties worden serieus genomen en het pr-werk van de administratie over dit onderwerp is zeer goed," prijst Kis.

Interreligieuze dialoog

Kis, die zelf dicht bij de Ditib staat, hoopt dat de Integratieraad erin zal slagen de interreligieuze dialoog tijdens de rest van zijn termijn te bevorderen. "De kerken en moskeegemeenschappen moeten samenwerken en ideeën uitwisselen op sociaal gebied, vooral op het gebied van zorg," zegt Kis. Beide partijen moeten elkaar uitnodigen. Dit is ook een taak voor de integratiecommissaris. Kis wilde ook dat de IR meer verantwoordelijkheid zou krijgen en het integratiewerk met een groter budget zou ondersteunen. "Het integratieconcept waartoe we hebben opgeroepen, vind ik ook belangrijk; we willen dit initiëren en bevorderen", zegt Kis. Het gaat niet alleen om vluchtelingen.

Neem contact op met